

GAZETA POPORULUI

Foaie politică-culturală
Apare în fiecare Duminecă

Abonamentul:

Pe un an 15 Cor.
Pe o jumătate de an 7 Cor. 50 fil.
Pe 3 luni 4 Cor.

Abonamentele să se trimită la adresa
„GAZETA POPORULUI“, Sibiu.

Adresa noastră e:

„GAZETA POPORULUI“
Nagyszeben, Dragonerwache 2
(Strada Gușteriții)

Inserate și anunțuri se primesc la admini-
strația gazetei.

Un șir cu litere mărunte întâia-oraș 30 fil.
a doua- și a treia-oraș 20 fil.

Moartea minciunii.

Vremurile mari, în cari viețuim astăzi, au un semn osebitor: împlinirea voinței popoarelor. Nici când nu s'a vorbit cu atâta limpezime și putere de adevăr ca acum, despre înfăptuirea aceluia cuvânt din vechime, care, glasul mulțimei, tâlmăcit prin sfintele ei dorințe, l-a așezat alături de glasul lui Dumnezeu, făcându-l una cu dânsul. Rusia, cea mai grozavă alcătuire omenescă, din câte a văzut vre-odată pământul, de iarbă însemna un spion, menit să știricească adâncul cugetului și inimei locuitorilor, pentru a-i da pe mâinile necruțătoare ale celor tari, zace întinsă la pământ, și din trupul ei desfăcut în neamă, să afărimituri, câte ale vreau prin minune floarea cea mai binemirosoasă: libertatea cugetării și a simțirii.

Dar nu numai în țările vrăjmașe nouă, s'au schimbat în fapte aceste largi mișcări de desrobire sufletească și nizuință spre adevăr! Germania, prin glasul împăratului Wilhelm, aduce lumii întregi solia întinderii dreptului de a-și spune cuvântul hotăritor în casa aleșilor neamului, pentru toți cetățenii deopotrivă. Este vrednică de a fi luată în seamă apoi și această aprigă zvârcolire spre lumină, pornită în inima țării noastre, ce-și are așisderea de obârșie glasul regelui nostru, care, în chipul cel mai hotărât și-a tâlmăcit dorința sa, de-a i-se aduce în dar fiecărui popor, fiecărui om, din monarhie, dreptul să-și aleagă deputat pe acela, de care îl leagă încrederea și iubirea. Un duh de libertate și-a întins aripile, peste lumea întreagă, și aerul acesta proaspăt, pătrunde, în ciuda tuturor opreliștelor, prin strimtoarea ușilor zăvorite și deschide ferestrele păzite sub înfiorătoarea apăsare a gratiilor. Acesta este marele învățământ, tras pe urma războiului și vrednic de nesfârșitele valuri de sânge, smulse piepturilor omenesci sfășiate.

A te împotrivi voinței poporului, înseamnă, astăzi, a începe lupta cea mai desnădăjduită și vrednică de plâns împotriva adevărului și libertății, câștigate cu marele preț al jertfei de sânge. So-

cot a nu se găsi pagină în istoria culturii și progresului omenesc, de până acuni, pe care să se fi dat o mai hotărătoare lovitură minciunii, sub vestmântul căreia gemeau popoarele împrăștiate pe rotogolul pământului. Rusia ne slujește de cea mai glăsuitoare pildă. Uriașul acesta, care mințea, care cu ajutorul minciunii și a sugrumării glasului popoarelor sale, își întindea de veacuri stăpânirea, omorând pe cei mai aleși ai săi și înfundând temnițele Siberiei cu aceia, cari ridicau cuvânt de împotrivire în contra nedreptății, a murit, și moartea lui s'a schimbat în izvor de viață,

Nimic nu poate fi mai înjositor, pentru un popor care se stimează, decât minciuna! A minți pe alții, înseamnă a te minți pe tine însuși, iar a te minți pe tine însuși înseamnă a te prăbușii pe marginea unei prăpastii. Orice opreliște pusă în calea adevărului, este o slujbă adusă minciunii și o știrbire a vieții în drepturile ei. „Spre aceasta m'am născut și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul“, a zis Isus, înaintea celui ce nu pricepuse înțelesul și prețul lui. Un popor trăiește numai atâta timp, cât, prin mărirea zilnică a acestei nizuințe spre dreptate, se apropie de înțelegerea menirii ce i-s'a dat în istoria propășirii culturale. Iar împotrivirea care se face avântului spre adevăr, fie cu arme cinstite ori necinstite, cu ocară, atățare, uneltiri pe ascuns, amenințare, este cu neputință să nu se schimbe în cea mai tăioasă armă în mâinile lui.

Greva muncitorilor din Viena, Gratz și Praga.

Ministru i-a liniștit.
Greva s'a sfârșit pretutindeni.

Muncitorii din Austria, cu deosebire cei din Viena, Gratz și Praga, au început o grevă (strajk) din pricină că li se dă mai puțină făină, dar și pentru zăticnirea pertractărilor de pace dela Brest-Lisowschi. Numărul acelor cari au

părăsit lucrul este de mai multe sute de mii. Ministrul președinte din Austria a spus că nu trebuie să-și facă nimeni temeri. Dar după cum se vestește din Viena, deputatul socialist Victor Adler, ar fi declarat într'o ședință, că fiind vorba despre pertractările din Brest-Litowschi trebuie să spună, că nu așa se face pacea. În clipa de față mulțimea s'a trezit cu gândul, **că dacă nădejdea păcii se risipește și dacă nu mai ai ce să mănânci atunci, nici de perdat nu ai nimica.** Asta e starea sufletească a mulțimii. Noi,

cum fac câți-va domni politică la Brest Litowschi. Cerem, ca să-i facă de știre și parlamentului despre ceea-ce se întâmplă acolo și atât poporul și publicul mare să fie ascultat.

Gazetele din Viena vestesc, că împăratul Carol a știricit toate veștile cu privire la grevă și a dat poruncă să fie ajutorată muncitorimea, întrucât numai se poate, cu de ale mâncării.

Muncitorii au păstrat ordinea, în toate părțile. N'au spart ferestre, n'au împedecat tramvayul electric, ba și negustorii au putut să-și țină deschise prăvăliile.

Foaia muncitorilor, Arbeiter Zeitung povestește, că în Favoriten (Viena) s'a ținut o adunare, la care comitetul muncitorilor și oamenii de încredere au hotărât să rămână liniștiți. Dar fiecare cuvântător a mărturisit

că muncitorii cer înainte de toate pace grabnică și vreau să li se asculte, la tratativele de pace și cuvântul lor.

Prin urmare mișcarea lor nu început-o pentru a-și spori plata. La adunare au hotărât, să nu lucreze până atunci, până când nu li-se vor da asigurări, că pacea se va înfăptui în grabă.

Sfârșitul grevei. Asigurările guvernului.

Muncitorii din Budapesta au început și ei greva Vineri, cerând în linia primă-votul, precum și îmbunătățirea

hranei. Duminecă după amiază conducătorii socialiștilor s'au înfățișat la ministrul Wekerle, care prin răspunsul său i-a liniștit și potolit, mulțumindu-i pe toți. De altminteri și muncitorii din Viena s'au apucat din nou de lucru, după ce s'au convins, că nizuința tuturor este de-a înfăptui, cât mai curând, pacea.

Ministrul Wekerle a spus, că guvernul ungueresc are aceleași păreri despre pace, ca și ministrul Czernin, care a declarat următoarele:

„Garantez și răspund, că din pricina noastră pacea nu se va zădărnici. Nu mă lapdă de nimic, ce am spus despre năzuințele noastre de pace. Dela Ruși nu vrem să luăm nimic, nici pământ și nici despăgubire de războiu. Dorim să rămânem în prietenie și bună vecinătate, pătrunsă de încredere din amândouă părțile.“

Guvernul ungar a primit din Brest-Litovschi o telegramă, că ministrul Czernin are bune nădejdi de pace. Wekerle

însă îi face băgători de seamă pe muncitori, că prin greva lor pot să strice treaba păcii. Li poștește deci să se liniștească și să între iar în lucru.

Cu privire la votul universal i-a asigurat, că guvernul e hotărât să-l înfăptuiască fără amânare, chiar dacă ar fi silit să facă alegeri nouă.

Conducătorii socialiștilor au primit cu mulțumită acest răspuns liniștitor și astfel muncitorii au început iarăși lucrul.

În Austria deputații socialiștilor s'au dus Sâmbătă seara la ministrul președinte dr. Seidler, care a răspuns următoarele:

„Cea mai ferbinte dorință a Maiestății Sale e să încheie o pace cinstită. De acea și-a dat silința și ministrul de externe să fie cât se poate de îngăduitor la pertractările de pace.“

Și cu privire la hrană li s'au dat muncitorilor asigurări de îmbunătățire.

Luni dimineața s'a sfârșit greva și în orașele din Austria.

Ce zice ministrul monarhiei noastre contele Czernin despre pace?

Un gazetar înfățișându-se înaintea ministrului Czernin, la Brestlitovschi, și întrebându-l asupra mersului învoelilor cu Rușii, a răspuns următoarele:

Invoelile cu trimișii guvernelor de la Petrograd și Kiew (ucrainienii) merg înainte.

Cât ne privește pe noi, dau toată chie-zășia și stau pe asta, că pacea nu se va împedeca de pofta noastră după cuceriri.

Din planul acela făcut de mine, când am vestit dorințele monarhiei de a încheia pace, nu schimb nici o iotă.

Noi nu vrem să luăm dela Ruși nici pământ și nici despăgubire de războiu. Ceia-ce dorim este o legătură de vecin bun, așezată pe o temelie sigură, de lungă durată și sprijinită prin încrederea față de celălalt.

Ce zice șeful statului major al nostru despre pacea cu rușii?

Șeful statului major von Arz a spus, că dorința de pace e generală. Retragerea oștirilor noastre de pe teritoriul ocupat e un lucru care trebuie foarte bine cumpănit. Starea armatei rusești e astăzi așa de dărăpănată, încât noi nu putem fi siguri, că nu s'ar rupe din ea cete cari să ocupe teritoriile ce le-am părăsi noi. Afarăde aceasta, noi am investit în teritoriile ocupate sume mari de bani, pentru construirea trenurilor și pentru alte întocmiri. Toate aceste trebuiesc regulate. *Eu nu mă îndoesc că vom ajunge la învoială.*

Troțchi e pregătit să rupă sfaturile pentru pace.

Gazeta englezească *Daily News*, publică o telegramă venită dela Petrograd, care spune următoarele: Troțchi nu și-a pierdut încă încrederea că puterile centrale (dela mijloc) vor mai lăsa din dorințele lor prea mari, cari p... punctele de... etenje... învoirii pentru pace. Este gata a rupe însă mersul învoelilor, dacă trimișii puterilor centrale, voiesc cu puterea să-și ducă la îndeplinire planurile lor de la început.

Mersul învoelilor de pace

Neîncrederea austriacilor în facerea păcii. — Ce zice ministrul monarhiei noastre contele Czernin despre pace. — Troțchi e pregătit să rupă sfaturile pentru pace.

Neîncrederea austriacilor în facerea păcii.

Cu prilejul sfaturilor membrilor comitetului pentru buget, deputatul Seitz a zis cu privire la pace așa:

„S'ar putea în... așezată în... dere a sfaturilor să aducă cu sine nimicirea începutului de pace de la Brestlitovschi. Este întemeiată bănuiala aceea că încât o privește pe Germania, nu numai stăpânirea

și generalii au parte la sfaturile pentru pace, și aceasta înseamnă o mare primejdie. Cele ce le-a spus generalul Hoffman, când i-a amenințat pe Ruși că dacă nu se învoiesc la pacea cum o cere germania încep din nou împotriva lor războiu, ne silește să

credem că politica din Germania se lasă condusă de miliție. Noi avem acum lipsă de-o declarație (o vorbă) a guvernului (stăpânirii), care să ne liniștească și să ne încredințeze, că sfaturile vor duce la bun

nu ne-au mulțumit. E adevărat că am avut până acum toată încrederea în ministrul nostru Czernin, că dorește pacea. Nu știm însă dacă Czernin va avea însă și destulă putere

să se împotrivescă acelor oameni politici din Germania, cari vreau pace cu cuceriri și cu despăgubiri de războiu. Ceia-ce ne-ar putea liniști pe deplin, ar fi ca să se gate cât mai curând tratativele (sfaturile) de pace dela Brestlitovschi.

Grăuntele cel minunat.

Niște copii găsiră într'o groapă ceva mare, cât un ou de găină, cu o mică despătură la mijloc și care semăna cu un grăunte. Un trecător îl văzu, îl luă din mâinile copiilor, îl întoarse pe toate părțile și le dete pe el cinci bani. Ajuns la târg, îl dăruie împăratului, ca ceva scump și fără păreche.

Nici împăratul nu mai văzuse așa ceva. De aceea adună pe toți învățații din împărăția sa, cărora le porunci să caute și să afle ce este acela: grăunte sau ou?

Se munciră cu gândul învățații, dar în zădar: nici unul nu fu în stare să dovedească, ce e.

Trecu câțva timp. Lucrul acela fusese uitat pe o fereastră. O găină sări acolo și începu să-l lovească întruna cu ciocul, până îl găuri.

Atunci văzură cu toții că e un grăunte. De acum nimeni nu se mai îndoia de asta.

Rămase însă să se afle, ce fel de grăunte este.

Și înțelepții împărăției se rostiră: era grăunte de săcară.

Impăratul se minună și pe drept, căci nu se mai pomenise așa grăunte în împărăția sa.

Atunci, porunci învățaților să caute și să afle, pe unde cresc astfel de bucate. Se gândiră cât se gândiră învățații dar nu-și putură aduce aminte să fi cetit despre așa ceva.

Toată învățătura și toate cărțile nu le folosiră la nimic. Se înfățișară înaintea împăratului și îi spuseră:

— Nu putem să-ți dăm nici un răspuns, căci în cărțile noastre nu se găsește scris nimic despre asta.

Îți mai rămâne un singur mijloc: poate vreun țaran bătrân, din împărăția ta, să fi auzit cam pe ce vreme se semănau astfel de bucate.

Și împăratul porunci să se caute și să i se înfățișeze cel mai bătrân țaran din împărăție.

I se aduse un moșneag bătrân de tot. Părul îi bătea în verde, [nici un dinte nu mai avea în gură și mergea sprijinindu-se în două cărji de par'că se târa: așa de bătrân era!

Impăratul îi arătă bobul, dar bătrânul nu mai vedea bine. Mai pipăind, mai uitându-se

cât mai era în stare, putu în cele din urmă să-și dea de seamă că e un grăunte.

Nu mi-ai putea spune moșule cam pe unde creșteau în vremea ta astfel de bucate? Poate vei fi semănat și tu asemenea grăunte, sau poate vei fi cumpărat?

Dar bătrânul nici nu auzea. Trebuj să i se strige tare de tot la ureche pentru că în cele din urmă să poată înțelege.

Și răspunse:

— Nu. Nici n'am semănat, nici n'am secerat și nici n'am cumpărat astfel de bucate. Pe vremea mea, grăunțele erau tot așa de mărunte ca și cele de azi... Am putea însă să întrebăm pe tatăl meu: poate el să fi auzit sau poate să fi și văzut astfel de grăunțe.

Impăratul porunci să i se înfățișeze tatăl moșneagului.

Il găsiră și îl aduseră înaintea împăratului. Deși era foarte bătrân se spriginea într'o singură cărje. Impăratul îi arătă sămânța. Bătrânul vedea mai bine ca fiul său.

Și îl întrebă împăratul:

— Nu mi-ai putea spune, tătucule, cam pe unde creșteau pe vremea ta astfel de bucate? Nu cumva ai semănat și tu? Sau poate vei fi cumpărat? Mai știi!

Jalea neamului

A murit mitropolitul Victor Mihalyi

Sibiu, 22 Ianuar.

Firul telegrafic ne-a adus din Blaj o veste zguduitoare: mitropolitul Românilor gr. catolici, dr. Victor Mihalyi de Apșa, și-a încheiat cursul pământesc și a închis ochii pentru totdeauna, Luni, la ceasurile 6 dimineața. De câteva zile se răspândise știrea, care ne-a umplut de îngrijorare, că bunul nostru arhieru e legat de pat, dar nimeni dintre noi nu îndrăznea să se gândească la o deslegare atât de grabnică. Ceasul morții nemiloase l-a răpus înainte de ce am fi putut înăbuși cei dintâi fiori, pe cari îi trezește în inima fiului credincios temuta pierdere a unui bun și nobil părinte.

Victor Mihalyi de Apșa a păstorit biserica românească greco-catolică mai mult ca un sfert de veac. Întâiu ca episcop la Lugoj, apoi ca mitropolit la Blaj, și-a legat sufletul și viața pentru a cărmui cu credință corabia, ce i-s'a fost încredințat. Un lung șir de ani a stat ca o veghe neadormită, în castelul său din Blaj, unde împărțea toate bucuriile și toate durerile popoului și bisericii sale. Ii râdea sufletul de bucurie, de câte-ori putea să mângâie cu privire părintească acea spuză de copilași, care crește sub aripile ocrotitoare ale școlilor din Blaj, pentru a răspândi cu însuflețire cultura românească. Dar știa să verse cu înduioșare lacrimi, când vorbea de luptele și suferințele popoului, de viitorul bisericii sale, ori, când, smulgându-se din această lume de scârbă și griji, scotea la lumină, cu toată căldura inimii sale, faptele strălucite ale vreunui sfânt.

În împrejurările grele, prin cari e sortită să treacă biserica românească din țara

noastră, de câte-ori suntem chieșiți a face judecată unui vlădică, înainte de toate trebuie să ne dăm seamă, că oare cum și-a îndeplinit el datoria față de biserică și neamul său. Slujit-a oare pe Hristos din toate puterile sale, cu cugetul drept și cu inima neîndoită? Iubit-a poporul, din care a răsărit, mai pre sus de interesele sale?

Pe cât de binefăcătoare a fost munca sa, ca arhieru al bisericii unite și într'adevăr între toți arhierii români el a fost cel mai bun preot, tot pe atât de calde au fost simțimentele sale românești. La dreptul vorbind, stăpânirea mitropolitului Victor Mihalyi, dela 1893 și până în ziua de astăzi a fost pătrunsă totdeauna de un neș duh românesc. Răposatul mitropolit n'a voit să atace pe nimeni, ci s'a silit să păstreze pe seama bisericii sale netârnarea câștigată cu grea trudă și pecetea ei românească. Mai bine a voit să fie umilit de puternicii zilei, decât să între în târgueli rușinoase cu ei.

Când s'a ținut alegerea de mitropolit în April 1893 fruntașii uniți de atunci au crezut, că trebuie să cuprindă în scris, pe seama nou alesului, îndrumarea de-a lupta din răputeri pentru drepturile bisericii gr. catolice. Victor Mihalyi însă n'a avut nici odată lipsă de asfel de încredințări, pe cari el le purta cu sfințenie în lăuntrul inimii sale.

Vestea morții și înmormântarea.

Marți dimineața am primit următoarea telegramă:

Blaj, 21 Ianuarie.

Cu multă durere sufletească vă anunțăm, că prea bunul nostru mitropolit Victor Mihalyi de Apșa, azi în 21 Ianuarie, la orele

6 dimineața a adormit în Domnul. În mormântarea se va face Joi în 24 Ianuarie la orele 10 înainte de amiază.

Simeon Pop Mateiu
prepozit.

Viața mitropolitului Mihalyi.

Archiepiscopul și mitropolitul Dr. Victor Mihalyi de Apșa s'a născut în 19 Mai a. 1841 în comuna Jood din Maramurăș, dintr'o foarte veche familie boerească, din care au mai ieșit multe odrasle folositoare popoului românesc. Obârșia aceasta dintr'un neam ales de oameni strălucea de pe fruntea senină, din purtarea pururea plină de vrednicie și călăuzită de curate și neșovăitoare simțăminte a înaltului păstor.

Școala primară și-a făcut-o în Sighetul Marmației, iar gimnasiul în Oradea mare, în Târnovia și l'a isprăvit în Cașovia în a. 1857. Indemnurile inimii sale îl îndrumau încă de pe atunci spre slujba frumoasă a preoției. Tatăl său Gavrilă, primind sfat și ajutor dela episcopul de atunci al Gherlei, la trimis la Roma, unde vreme de 6 ani a învățat cu sârguință filozofia și teologia. Când în a. 1863 s'a întors acasă, era deja preot sfințit, și i s'a și dat sarcina de profesor la seminarul preoțesc din dieceza gr. cat. românească a Gherlei. Aici a stat până în a. 1869. Cât de mult a intrat în dragostea mai marilor săi, se vede de acolo, că în acest an, trecând episcopul Gherlei Ioan Vancea ca mitropolit la Blaj, a luat cu sine și pe tinărul profesor Victor, încredințându-i slujba de secretar mitropolitan și referent în consistorul blăjan. Insușirile sale îl învredniciră însă peste câțiva ani de o cinste și mai mare. În a. 1874 a fost ales, iar în anul următor a fost sfințit și așezat în scaunul vlădicesc dela Lugoj. Aici cu toată puterea tinereții — căci abia avea 34 de ani — s'a pus pe lucru cercetând parohiile, învățând pe credincioși și dând indemnuri pentru zidirea de biserici și scoli. Tot atunci a pus la cale o fundațiune pe seama

Deși era tare de urechi, auzea par'că mai bine ca fiul său.

— Nu. Nici n'am sămănat nici n'am secerat și nici n'am cumpărat astfel de bucate. Pe vremea mea nici nu se știa ce e banul. Fiecare trăia din rodul muncii lui și când nu i se ajungea ceva găsea la vecinul său. Pe unde vor fi crescut astfel de bucate nu pot să-ți spun. E adevărat că pe vremea mea grăunțele erau mai mari decât cele de azi; dar tot nu ajunseră la mărimea bobului, pe care mi-l arătați. Am auzit pe tata spunând că pe vremea lui, grăunțele erau mai mari, pâinea mai frumoasă și mai cu spor. L-ați putea întreba pe el!

Împăratul trimise după tatăl moșneagului. Il găsiră și pe bunic și-l aduseră la curtea împărătească.

Și se înfățișă înaintea împăratului un bătrân zdravăn, în toată firea, fără cărje, cu privirea limpede, cu vorba deslușită și cu auzul întreg.

Împăratul îi arătă bobul.

Bătrânul îl întoarse pe toate fețele, se uită la el și par'că nu se mai sătura privindul.

— Doamne! zise el. Multă vreme a trecut de când n'am mai văzut bucate de

felul ăsta! Mușcă din bob, mestecă și zise:

— Asta e!

— Spune-mi atunci, tătucule, pe unde creșteau pe vremea ta astfel de bucate? Nu cumva și pe ogorul tău? ori poate cumpărai?

Răspunse bătrânul:

— Ei, Măria ta? Pe unde crezi că nu creșteau astfel de bucate? Asta era și pâinea mea și a tuturor, cari trăiau pe vremea mea! Pâinea asta o sămănam, o seceram și o trimiteam la măcinat.

Il întrebă atunci împăratul:

— Dar, ași mai vrea să știu, moșule, încă ceva! Mai cumpărai câteodată, ori îți ajungea cât sămănai?

Bătrânul începu să zâmbească.

— Să cumpăr? Dar unde se știa pe vremea mea ce e vânzarea?

Nimeni nu s'ar fi gândit măcar, să-și încarce sufletul cu un astfel de păcat! Auzi, dta! Să vinzi și să cumperi! Pe vremea aceia nici nu se știa ce-i banul! Pâine aveau toți și din belșug.

Il mai întrebă împăratul:

— Spune-mi cel puțin, cam pe unde sămănai tu bucatele? Cam pe unde și cât de mare îți era ogorul?

— Ogorul meu, ca și al tuturor semenilor mei, era tot pământul Domnului. Unde mă găseam și puneam plugul, acolo era țarina mea.

Pământul era slobod, al tuturor. Nici nu se pomenea de stăpânire. Nu puteai spune despre pământ, că e al tău, — al tău era numai rodul muncii tale.

— Mai răspunde-mi la două întrebări și îmi ajunge! zise împăratul. Intâi, cum se face, că pe vremea ta creșteau astfel de grâne și azi nu mai cresc? Apoi de ce nepotul tău umblă cu două cărje, fiul tău numai cu una și tu ai mersul ușor și slobod? De ce ți-e limpede privirea? De ce graiul ți-e deslușit? Și de ce auzi tot așa de bine ca și mine? Cum se face de e așa, tătucule?

Bătrânul răspunse:

— Pentru-că azi oamenii nu mai trăesc numai din rodul muncii lor ci râvnesc și la bunul aproapelui. Pentru-că apoi oamenii sunt leșei, răi și le place să le muncească alții ca vitele. Pe vremea mea nu era așa. Pe vremea mea tot omul trăia cu frica de Dumnezeu și îi asculta poruncile. Pe vremea mea fiecare se mulțumea cu cât avea și nu râvnea le nimic din ce era al aproapelui.

L. Tolstoi.

internatului, care adăpostește pe tinerii gr. cat. români de la școlile din Lugos.

După moartea mitropolitului Ioan Vancea, întâmplată în a. 1892, încrederea clerului chemă ca urmaș al lui pe episcopul Lugosului Victor Mihalyi. După ce fu întărit din partea Majestății Sale și a Preasfințitului părinte din Roma, în a. 1895 a primit cărja de mitropolit și a luat cărma bisericii tuturor românilor uniți. Cu dragostea de părinte și cu zelul patronului celui bun, timp de aproape 23 de ani a păstorit biserica sa, apărându-o de primejdiile din afară și lucrând la întărirea așezămintelor culturale ale ei. Când s'a ivit primejdia autonomiei catolicilor din Ungaria, care voia să înghită și biserica românească unită, mitropolitul Mihalyi a chemat pe episcopii bisericii sale și împreună cu dâșii hotărâți în conferința din 1897, că biserica unită nu trimite deputați la congresul romano-catolicilor și cere congres deosebit pe seama sa. Nu puțin îi vor fi amărit zilele din urmă norii aceleiași primejdii, care din nou s'au ridicat asupra bisericii sale.

În pieptul răposatului mitropolit a bătat pururea o inimă românească neprihănită. Ca episcop la Lugos în repezite rânduri și-a ridicat cuvântul cu tot focul tinereții, alături de însuflețitul bănățean Brădiceanu, pentru apărarea cauzelor românești. Și dacă mai târziu bătrânețele și împrejurările grele l'au silit să fie mai rezervat, mai bucuros stătea dârz la o parte, decât să-și pângărească curățenia conștiinței și simțămintele sale naționale. A fost un caracter.

Cu dragoste caldă a îmbrățișat cultura românească și așezămintele cari-o servesc. Cu drag ne aducem aminte de înălțătoarele serbători ale Asociațiunii noastre din anul 1911 dela Blaj, când mitropolitul Mihalyi alături de toți arhierii români, a chemat darul de sus asupra culturii românești, iar în castelul său de lângă apa Târnavei a întrunit floarea românilor de pretutindeni.

Dar și în zile grele a fost răposatul în Domnul un aprig ocrotitor al așezămintelor noastre. Dovada cea mai proaspătă ni-o dau jalbele și protestele bărbătești ce le-a înaintat împotriva nedreptelor măsuri luate de ministrul Apponyi față de preparandiile și școlile noastre populare.

Glasul său a amuțit tocmai acum, când poporul românesc are mai mare lipsă de oameni înțelepți, curați cu sufletul și înimoși luptători pentru dreptate. Dumnezeu să-l odichnească cu dreptii. Poporul românesc îi va păstra pe veci amintirea recunoscătoare cu care învrednicește pe acei fii aleși ai săi, cari au simțit împreună cu dânsul, au trăi și au muncit pentru binele lui.

Marele războiu al lumii

Războiu între Ruși și Români.

Berlin, 24 Ianuar.

Dela granița rusească se vestește: Conducătorul bolșevichilor Lenin a declarat în Prawda următoarele: Trebuie să ținem seama, că poate să izbucnească un războiu între Rusia și România. Dacă guvernul român nu împlinesc cererile sovietului, atunci nu se mai poate încunjura războiul. Sovietul a oprit de-a se mai trimite marfă în România și în deosebi de-a le muncării pe seama armatei românești.

Ziarul Djen spune apoi, că regele Ferdinand a chemat pe toți miniștrii săi la un consiliu (sfat) de coroană, ca să hotărască ce-i de făcut. Știrea aceasta a pricinuit mare îngrijorare între refugiații români din Odessa și Chișinău.

Cearta dintre Români și Ruși, care poate să nască și războiu între ei, s'a desfășurat din pricina, că guvernul român a arestat (prins) în Jași pe câți-va socialiști ruși numiți bolșevichi. Guvernul rus a răspuns cu aceea, că a arestat pe ministrul român din Petersburg cu numele Diamandi. Pe acesta însă l-a ținut închis numai o jumătate de zi și apoi l-a pus din nou în libertate. În aceeași vreme a trimis României un ultimatum, adică cea din urmă provocare de-a împlini cererile rusești, pe care, dacă n'o împlinesc Români, poate să se nască războiu între ei.

În zilele trecute Lenin a dat poruncă să-l prindă îndată pe regele Ferdinand și să-l aducă la Petersburg.

O telegramă mai nouă din Suedia spune, că toată cearta aceasta e pusă la cale de socialistul român Racovschi, care vrea să se răzbune asupra guvernului român.

Când se urmează tratările de pace?

De oare-ce ministrul rusesc Troțchi a plecat din Brest-Litovschi, tratările de pace s'au întrerupt deocamdată, dar ele se încep din nou în 29 Ianuar.

După cât se spune, acum au toți nădejde bine întemeiată, că încurând vom ajunge la înțelegere cu Ruși.

Tulburări mari între Ruși.

În 18 Ianuar s'a deschis marea adunare a Rușilor din Petersburg, la care au venit peste 500 din deputații aleși. Bolșevichii însă temându-și puterea au atacat cu arme pe deputați și apoi i-a risipit. Astfel s'au născut iarăși tulburări mari între ei. Zilele următoare vor arăta dacă se mai pot ține la cârmă oamenii lui Lenin și ai lui Troțchi, deși ei sunt mai puțini decât potrivnicii lor.

Să luminăm poporul.

Astăzi se poartă luptă mare între popoare nu numai cu armele ucigătoare ale războiului, ci și cu armele culturii. Acel popor va eși biruitor și-și va asigura un viitor de aur, care va primi în sufletul său mai multă lumină și putere, mai multă iscusință și bună îndrumare în viața sa. Prin urmare fiește-care suflet românesc trebuie să alerge după învățătură și să primească povețele buneie vieții. Că vedeți domnia voastră, o pădure e frumoasă numai atunci, când toți arborii dintrânsa, primind lumină dela soare, au crescut unu ca unu. Asemenea și un popor, e puternic și numără ceva în lume, numai dacă toți fiii lui sunt luminați și destoinici în toate cele bune.

Ca să coborâm lumina învățăturii și putere în fiecare suflet românesc scriem și trimitem pe sate „Gazeta Poporului“ Cel-ce o abonează și îndeamnă și pe alții să o aboneze, acela e iubitor de neamul românesc și lucrează la luminarea și întărirea acestuia. Acest scop îl sprijinesc și aceia dintre cărturarii noștri cu dare de mână și inimă caldă, cari fac daruri ca să răspândim pretutindenea

„Gazeta Poporului“. Pe lângă stimații dăruitori, de cari am făcut amintire în numărul trecut al gazetei, ni-a mai dăruit dl Constantin Pop, funcționar la „Albina“ în Sibiu, 30 cor., ca să trimitem o jumătate de an câte patru exemplare din gazeta noastră la patru ostași români de prin spitalele cele mai îndepărtate.

Foarte prețioasă e și următoarea scrisoare: Indemnată și adânc pătrunsă de cuvintele anonimului N. N. „Să luminăm Poporul“, mă grăbesc și eu a împlini sfânta datorință, care doresc să fie a fieștecărui român bun și trimit 15 cor. drept preț a două abonamente pe jum. de an, care Vă rog a le trimite la doi țărani mai lipsiți din com. Turdei. Cu speranța că încă mulți buni români și multe bune surori române vor urma pilda dată de N. N. Vă salut cu multă căldură, și în interesul poporului nostru Vă doresc mare succes.

Sibiu 23/1 1918. Emilia Dr. Rațiu.

În tramvai.

În tramvai lumea dă năvală,
Și tot mereu mai vin;
Oameni fug grăbiți la gară,
Ear semnalul sună afară,
E gata să pornim.

Pe străzi e ger, ca 'n Februar,
Vin oameni de la sate;
Copii fug pe trotuar,
Ca dintr'un roi de furcicar,
Cu geamantanu 'n spate.

Un căpitan ce se 'ntorcea,
Din crâncenul război,
Stătea proptit de-o canapea,
Căci ambe mâinile 'i lipsea,
Și trist — privea la noi.

Cătră soldatul ce-l grijea
În șoaptă 'i sună glasul;
Și cu un gest îi arăta,
Să 'i ia năframa din manta,
Cerând, să 'i șteargă nasul.

Pe lângă noi mai stăruiau
Atâtea guri căscate,
Și curioși la el priveau
Și pe ascunse se coteau,
Rizind pe îfundate...

Ear el adânc s'a supărat
De-alor obrăznicie,
Și zise: cum n'ai ascultat?
Un glonț mai bine mi-ai fi dat
S'adorm pentru vecie!...

Toți auzindu-l, se roșesc,
Și râsetu 'ncetară
Mult nici nu se mai răzgândesc,
Unul la altul lung privesc,
Pornind pe ușe-afară.

Atuncea o lacrimă-i curgea,
Oprindu-i-se 'n barbă;
Cătră soldat iar s'adresa,
Nefericitul nu putea
Ca singur să și-o șteargă...

M. Frunză.

AVIS!

Trimitem numeri de probă ori cui ne cere. Totodată rugăm pe toți abonenții, prietenii, cunoscuții și cu deosebire pe onorații

domni preoți și învățători, aceste straje neadormite puse de pază la căpătâiul propășirii culturale a neamului, să răspândească „Gazeta Poporului” și să tâleuiască și altora însemnătatea și bine facerile ei.

Economie.

Prețul pământului.

Apropiindu-ne încet de sfârșitul anului al patrulea de războiu, se pare, că lumea nu se mai îngrozește de scumpete. S-a împrietenit mai toată lumea cu stafia scumpetei, ca și când așa ne-am fi pomenit din

moși-strămoși. Cine să se mai mire, că a crescut și prețul pământului, doar din pământ isvorăsc toate celelalte bunuri de tot felul. Așadar, dacă s-au suit la prețuri mari mărunțișurile de deasupra pământului, pentru-ce să nu se țină și pământul la preț? Se caută pământul azi cu prețuri de 4—5-ori mai mari decât acum patru ani. Adecă de căutat se caută, dar nu se prea găsește. Și cine vrea, poate crede, că pe zi ce merge scumpetea crescând, pământul se găsește tot mai greu de cumpărat.

Adecă cine se grăbește să vândă din pământ astăzi, să știe, că pământul poate aștepta și nevândut, că nu se strică. Am arătat și noi, cum a dat ministrul nostru opreliștea de vânzare a pământului. Chipurile, s-a aflat în treabă prin părțile megieșe de prin Ardeal și prin părțile de Miază-noapte ale țării, pentru-ca să aibă de

unde să-și întindă opreliștea și înlăuntrul țării. Cine va trăi, cred, că va putea să vadă nu preste mult opreliștea de vânzare a pământului preste toată țara, că orbul nu vede nici prin sită, nici prin ciur, necum prin sticla ochelarilor. Dar cine are ochi de văzut, vede și dincolo de zidurile ordinațiunilor.

Ci, rogu-te, vecine, nu văzuși de unde se pornise scumpetea? Ba văzui și eu așa ca prin ceață, cum au năvălit de sus ca o furtună șiroaiele de bani frumoși, noi nouți, când nu i-a poftit nimenea să vie. Potopul de bani s'a deslănțuit tot de sus dela căpeteniile țării, cari s-au ținut a fi mai hicleni, ca strămoșii lor. E drept, că moșii și strămoșii încă s-au războit, când au vrut, dar ei bătrânii în războiu n'aveau zor să plătească, zicând, că vor plăti mai târziu, după războiu și să facă bine s'astepte

Sfătuirile de pace dela Brest-Litowschi.

Chipul de față ne înfățișează masa lungă, la care se urmează sfătuirile de pace. În dreapta sunt deputații ruși (între ei se află și o femeie), în fața lor deputații bulgari și turci, iar la mijloc trimișii Nemților și ai Austro-Ungarilor. Cei de prin prejur sunt ofițeri cari stau în ajutor cu statul lor. Ministrul Troțchi nu-i aici pe chip.

cine are de luat bani, că războiul nu iartă. Dar ai noștri cei de astăzi și-au uitat obiceiul de război și s-au pornit cu banii. De-acum patru ani încoace zi de zi zboară milioanele și miliardele prin văzduh, ca muștele pe altă socoteală. Și așa cu banii s'a născut scumpetea, că de nu era groaza de bani aruncată între oameni, cu ce să se fi făcut scumpetea? Ori poate face lumea scumpete de prețuri și fără bani? Eu cred că nu, și cine nu mă crede, slobod e să zică, ce vrea el, că eu nu-s dator a minți.

Așa să ne întorcem iar la pământ, că de-acolo am pornit. Se vede, că au băgat de seamă căpeteniile greșala cu potopul banilor, pe care ei l-au făcut cu capul lor. Au mirosit ei, că oamenii au pescuit la bani, ca la broaștele din lac, cu vârș și îndesat. Și cine știe, că din praf, praf s'alege, trebuie să știe, că ce e val ca valul trece. S-a pus năzdrăvanii unul câte unul, cu mare cu mic să-și apere banii de vremea trecătoare, să-i lege pe loc, să-i schimbe în lucruri mai trăinice, decât războiul, să-i facă pământ. Și eu gândesc numai așa, că guvernul a mirosit treaba și vrea să le taie apa dela moară, ca să rămână banii bani și să nu se poată folosi nimenea de ei. Ori poate, că n'a îndrăznit să iasă așa pe față, să zică: „Iată v'am dat bani, care nu sunt bani!“ Ci o ia cu frumușelul: „Pământ puteți cumpăra, dar coala nu, și dincoace iarăși nu. Mai bine dați banii încoace de bunăvoie, până nu vi se ia de nevoie.“

Dar, cum vine vorba, pământul nu se lasă nici bătut de bani, nici apărat de ministerii. Pământul își are legea lui și limba lui. El trage numai la dragostea celui ce-l sărută cu sudoarea lui de dimineața până seara și nu se desparte nici mort de economul, care-l iubește. Iar pământul nu moare nici odată. El vorbește în limba lui și cine-l iubește se-nțelege cu el, ca niște frați de cruce.

Cutare.

Duhul Domnului preste ape.

„Și botezându-se Isus, iată s'au deschis ceriurile și a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumb și venind peste el, și iată glas din ceruri zicând: acesta este fiul meu cel iubit, întru carele bine am voit.“ (Mat. 3. 16—17). În câteva cuvinte ni se dă aici istorisirea unei minunate arătări.

Prin glasul Tatălui din cer Isus Nazarineanul e recunoscut sărbătorește de Fiu alui Dumnezeu, întru carele bine a voit a mântui neamul omenesc și a ne deschide împărăția cerurilor; Duhul sfânt în chip de porumb plutește deasupra, închipuind puterea desăvârșită, cu care a fost îmbrăcat Fiul.

Cerurile s'au deschis, o neobicinuită lumină strălucitoare a umplut văzduhul, încât celor-ce erau mărturii pe țărmurii Iordanului li-s'a părut, că au văzut în această lumină pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-se. Acelaș Duh al Domnului, care la început plutea peste ape, până-ce pământul era necuprins și netocmit, iar mai târziu în chipul limbilor de foc se pogorî asupra apostolilor, îmbrăcându-i cu putere de sus, acum se arată în chip de porumb. Și așa se înfățișează pretutindenea în icoanele noastre. De ce oare tocmai în acest chip? Pentru că în legea veche porumbul se socotea animal

cu totul curat, chipul curățeniei, al nevinovăției și blândeței. Iar lui Noe în corabie, i-a fost vestitorul păcii, al împăcării mâniei lui Dumnezeu pe urma potopului.

Mai departe zice Scriptura că: „Cel-ce nu se naște din apă și din Duh nu va intra în împărăția cerurilor.“ Apa a fost aleasă poate, fiind partea cea mai puternică a firei — „sângele naturei“ — fără de care nu este viață.

Ca și acum deasupra Iordanului s'a pogorât și la tine creștine iubite, Duhul sfânt în taina botezului și s'a sălășluit în inima ta. Intrebarea e că rămas-a acolo neîntrerupt până acum, păstratu-te-ai inima mereu curată, ca să fie lăcaș vrednic?! Cercetează și de vei simți că nu, nu întârzia o clipă a a face din nou rânduială, alungând urâciunea de acolo, ca Duhul Domnului să vină să ia iarăși lăcaș la tine.

Mărturia Duhului sfânt a fost întărită de glasul Tatălui de sus, împreună mărturisind pe Hristos Fiu al lui Dumnezeu. El însuși Dumnezeu adevărat „lumină neamurilor... și dreptate tuturor popoarelor“ (Isaia). Ca și atunci glasul de mărturie răsună și azi în auzul lumii, glasul de chemare al lui Dumnezeu, mulți îl aud și se minunează, puținii îl ascultă însă, și vai, foarte puțini sunt cei-ce îi urmează cu credință. Deaceea rătașește omenimea, căzând din prăpastie în prăpastie și sbătându-se în vârtejuri nebune, ca și acest înfricoșat război, ce pare a nu se mai sfârși și din care nu vom răsi la liman până-ce nu vor recunoaște toți, singura cale dreaptă, care este Hristos — „eu sunt calea, adevărul și viața“, — și la căpătul căreia se întinde împărăția dreptății: „lumină neamurilor și dreptate tuturor popoarelor...“

Dă-ți seamă iubite nu cumva ești și tu dintre aceia, cari asurziți de zgomotul lumii, nu aud glasul lui Dumnezeu, ori robiți de patimi și grijile vremelnice nu-și iau răgaz să îl asculte și așa nu urmează cuvântului Său de chemare la mântuire! Atunci vei rămânea și tu afară de umbrirea Duhului sfânt și nu vei lua har, ca să te faci fiu al lui Dumnezeu prin Isus Hristos, — și atunci pentru tine zădarnic s'a arătat azi la Iordan, în toată strălucirea ei măreață, Treimea cea de o ființă!

Preot. P. Morușca.

Răvașul săptămânii.

Un ministru prusiac despre pace. Ministrul de finanțe al Prusiei zugrăvind starea strălucită a puterilor centrale a zis: „De când și-au dat duhul Rușii, izbânda s'a întors pe partea noastră. Piedeci se mai pot pune încă, dar pacea e și rămâne pe cale. În măsura, în care starea noastră se face tot mai bună, în aceeaș măsură la dușmani le merge tot mai rău. Acum poartă împotriva noastră războiul numai cu gura. Armata din America nu va putea nici să înoate și nici să sboare la noi.“

De ce au emigrat oamenii noștri în America? Un bun cunoscător al stărilor economice din Ungaria dr. Fenyő Miksa a spus, că între anii 1902 și 1903 din Ungaria au emigrat în America mai mult ca un milion de oameni. Pricina de căpetenie a fost faptul, că moșiile nu sunt împărțite după dreptate. 35 la sută dintre proprietarii de pământ au mai mult decât o mie de iugăre, pecând alții n'au nimic. Lucrul acesta

ar trebui să-l știe și dl. ministru de agricultură, care vrea să oprească pe oameni de-a mai cumpăra câte un petec de loc.

Ofițeri ruși la bal în Cic-Sereda. În săptămâna trecută s'a ținut în orașul Cic-Sereda un bal mare, la care au luat parte mulți ofițeri din armata austro-ungară și din cea nemțească. Pe la miezul nopții, sub conducerea unui locotenent de husari de-al nostru au intrat în sala de bal 6 ofițeri ruși, îmbrăcați chipeș în uniforma lor de paradă și purtând cisme de lac. Ei au fost primiți cu bucurie, au jucat și și-au petrecut ca între prieteni. În pauză, unul dintre dâșii, care vorbea bine în limba nemțească, a ținut o cuvântare, mulțumind pentru primirea prietenoasă ce li s'a făcut și arătând pe scurt cari sunt planurile și gândurile de pace ale bolșevichilor. După-ce s'a isprăvit balul, și-au luat rămas bun și au plecat iarăși la frontul de unde au venit.

Un cal pentru 6 sticle de cogniac. Un oberleutnant din Arad a scris la părinții săi, că și-a câștigat pe frontul rusesc un cal foarte bun pentru șase sticle de cogniac (conjak). Se știe, că pe acest front s'a început negoțul între soldații ruși și ai noștri.

Mântuit prin cartea de rugăciuni. Un subofițer din Silezia, care a luptat în armata nemțească împotriva rușilor, a fost lovit de un șrapnel tocmai în mijlocul spatelor, totuși a rămas nerănit. Plumbul a trecut prin vasul de tinichea și prin raniță, dar s'a oprit în cartea de rugăciuni pe care subofițerul o primise la plecare dela evlavioasa sa mamă și pe care a purtat-o pretutindenea cu sine. O foaie nemțească cu chipuri a dat chiar fotografia acelei cărți de rugăciuni. Cu o sticlă măritoare se poate vedea că este o carte jidovească de rugăciuni. Sus pe o pagină se poate ceti titlul pe care eu i-l traduc pe românește: „Rugăciune de dimineață“, iar în locul unde s'a oprit plumbul se găsesc cuvintele: „Totuși suntem noi poporul tău, părtași ai legământului tău, fii ai . . . (aicea e gaura făcută de plumb) . . . tău, căruia i-ai dat pe muntele Moria cea mai frumoasă făgăduință.“

E interesant acest caz. Poate că nu fiecare rugăciune pe care o mamă evlavioasă o dă tipărită fiului ei ori o înfățișează zilnic cu gura ei înaintea tronului dumnezeesc, mântuiește într'adevăr viața pământească a aceluși fiu; dar acea rugăciune poate face, ca sufletul fiului să fie mântuit pentru făgăduința cea mare, pentru viața de veci. Acesta e binele cel mai mare pe care o mamă îl poate face prin rugăciunile sale fiului ei iubit.

O gazetă nouă la Cernăuți. Deputatul bucovinean Aurel Onciul scoate dela anul nou o gazetă românească la Cernăuți, sub titlul „Foaia poporului“. Gazeta are în vedere interesele țărănimii atât de mult bătute din Bucovina.

Galiția și Polonia. În zilele trecute s'a întemeiat în Lemberg partidul național polon. Ținta acestui partid e să împreune Galiția cu Polonia, având drept rege polon pe M. Sa regele nostru Carol. Polonia ar căpăta atunci armată separată.

Republica Cuba a declarat război împărăției noastre. Nici nu mai știm a câta declarație de război avem s'o încreștam acum. În Viena a sosit știre oficioasă, că guvernul republicei Cuba, cu ziua de 16 Decembre 1917 a declarat și el război monarhiei austro-ungare.

Licitații de cai militari. Ministrul de agricultură face de știre, că în următoarele locuri se vor vinde la licitație cai dela armată: în 27 Ianuar și în 10 și 24 Februar în Békéscsaba; în 18 Ianuar și în 1 și 15 Februar în Makó; în 26 Ianuar și în 9 și 23 Februar în Szeged; în 27 Ianuar și în 10 și 24 Februar în Kikinda Mare; în 29 Ianuar și în 12 și 26 Februar în Becicherecul Mare; în 22 Ianuar și în 5 și 19 Februar în Lugoș; în 28 Ianuar și în 11 și 25 Februar în Oradea-Mare; în 25 Ianuar și în 8 și 22 Februar în Timișoara. Aceia, cari vreau să liciteze să se înfățișeze (la grajdurile stațiunii militare) cu atestat dela primărie.

Un soldat sas a trecut din Rusia peste front acasă. În zilele trecute un soldat sas, de loc din Trapold, a sosit acasă venind de-adreptul din Rusia. În luna Iulie din anul trecut el a fost prins de pe frontul din Galiția din partea unei divizii de Cehi, cari luptau pe partea rușilor. În Rusia i-a mers bine. În timpul din urmă prizonierii puteau umbra acolo slobozi, încotro voiau; puteau călători cu trenul, fără plată, dintr'un oraș într'altul, căutând lucru. Din banii ce-i câștigau, trebuiau să trăească. În apropiere de Noua-Suliță a trecut peste frontul rusec, fără să fie observat de cineva. Despre poporul rusec spune el, că e foarte pacinic și bucuros de oaspeți. După ce țarul a fost alungat dela putere, în fiește care sat s'a ales câte un comitet de 12 oameni — câți apostolii — cari avea datoria să țină buna rânduială și să îndreptul oamenilor din sat. După cum el soldat sas, în timpul din urmă venit acasă mulți prizonieri de ai oștri din Rusia.

Cancelaria avocatului Dr. JOAN IVAN

s'a mutat în

Sibiiu, Strada urezului
(Reisnergasse) Nr. 11.

Ce crede groful Czernin despre viitorul Palestinei. Groful Czernin a vorbit în zilele trecute mai mult cu dr. Artur Hankó, un membru al comitetului sioniștilor (Jidanilor, cari vreau să se întoarcă în Palestina). Ministrul de externe a spus, că nu are nimic împotriva sioniștilor și de aceea își va da silința să-i sprijinească la guvernul turcesc, care e stăpânul Palestinei, adică a pământului sfânt, unde s'a născut, a învățat și a pățimit Mântuitorul.

Al doilea fiu alui Konrad a murit. Al doilea fiu al generalului Konrad de Hötendorf a murit zilele trecute într'un sanatoriu (spital) din Elveția. Răposatul era bolnav de piept, cu toate aceste a luat parte la războiu și s'a distins cu deosebire în luptele dela Ravaruska. Fostul șef al statului major pierde în războiu pe al doilea fiu.

Generalul Kusmanek a sosit în Stockholm. O gazetă din Viena aduce știrea, că generalul Kusmanek, care a ajuns prizonier la Ruși când a căzut fortăreața Przemysl, a sosit, împreună cu alți generali, la Stockholm. După învoiala ce s'a făcut, eivor rămânea acolo până după încheierea păcii.

Cel mai mare ger ce s'a pomenit vre-odată. Din Christiania se vestește: Cel mai mare frig ce s'a pomenit vre-odată a fost în zilele trecute în Norvegia de meazăzi. Termometrul s'a scoborât până la 45 grade. În Kongsvinger, stația dela graniță pe linia dintre Christiania și Stockholm, era un frig de 43 grade, în Kirkenes de 48 grade, iar în munți a fost frig și mai mare. În unele locuri a înghețat argintul viu și au crepat termometrele. Pe urma gerului s'au produs neguri groase, cari fac peste puțină călătoria vapoarelor pe mare. La depărtare de un metru nu se vede nimic.

Negoț pe frontul rusec. După cum scrie gazeta rusească Rjeci, la Riga fac Nemții cu Rușii negoț din greu. Automobilele militare aduc materii de prelucrat în fabrici, precum și de ale mâncării, de unde se întorc la Wegeroldi, adică la stațiunea rusească cu vâpșele, lucruri de metal și cu ghete (păpuci). În Riga o păreche de ghete costă 10—15 ruble (ca în timp de pace).

Atentat împotriva lui Lenin. Asupra lui Lenin a împușcat cineva, când tocmai petrecea în automobil o companie a gardei roșii. Gloanțele de revolver însă nu l-au nimerit pe conducătorul bolșevichilor. A fost prinsă a femeie socialistă, care a mărturisit, că din răsbunare a voit să-l omoare pe Lenin.

„Agricola“ societate economică. „Agricola“ este singurul institut românesc, care dela înființarea sa a sprijinit îndeosebi afacerile comerciale: negoțul cu cereale, produse, morărit etc. câștigându-și praxa și siguranța comercială de mare folos în aceste

direcții. Azi a ajuns, ca pe terenul acestor afaceri să fie una dintre cele mai cunoscute și vestite firme nu numai din comitatul nostru, dar din Ardealul întreg.

Desvoltarea afacerilor cere capital nou, care voim să fie capitalul nostru propriu, și din această cauză, cum și în vederea desvoltării cercului nostru de lucrare din viitor, am hotărît urcarea capitalului social, la care Vă invităm și pe D-Voastre și în general pe toți prietini propășirii economice a poporului român.

Institutul nostru, care a început cu un modest capital de Cor. 5,000.— a ajuns azi la capitalul societar de Cor. 100,000.— și la fonduri de rezervă de peste Cor. 70,000.—. Pe lângă aceasta facem cunoscut tuturor, că suma depunerilor s'a urcat la 1,000,000 (un milion) Cor. iar revirementul la 12,000,000 (douăsprezece milioane) Cor. A plătit, pe baza unui bilanț solid și real, fără camete restante, o dividendă de 8%, pe care speră a o păstra și pe viitor, cu atât mai ușor, cu cât cercul afacerilor sale de negoț se va mări.

Rugându-Vă a sprijini acțiunea noastră, semnăm:

Hunedoara-Vajdahunyad, la 24 Decembrie 1917.

Cu toată stima

Direcțiunea „Agricolei“.

Apollo-Bioscop în Sibiiu, se va da săptămâna viitoare următorul bogat program: În 27—28 se va juca „Intâlnirea din urmă“ dramă în 3 acte, în rolul principal Elsa Frölich.

În 29—30 e în program o comedie în 3 acte „Bărbatul reginei“ cu Henny Porten.

În 31 Ianuarie și 1 Februarie se va da un film Phönix „Samson cel roșu.“

Iar în 1—2 Februarie „Negura de primăvară“ istorie romantică în 4 acte.

Convocator.

Onorații membrii ai **Reuniunii de înmormântare** din comuna **Poiana** (Polyán) sunt invitați a participa la a

XI. Adunare generală ordinară

care se va ținea **Duminică în 14/27 Ianuarie 1918** la 2 oare după amiază în sala școlii din Deal.

PROGRAM:

1. Constituirea adunării.
2. Revizuirea Rațioeinului anual și darea absolutului funcționarilor.
3. Votarea Budgetului pro 1918.
4. Aprobarea sumelor notate la împrumutul de stat.
5. Eventuale propuneri.
6. Încheierea adunării generale.

Poiana, în 15 Ianuarie 1918.

Director:

N. Dobrotă
paroh.

Secretar:

George Bărbat.

„AGRICOLA“, SOCIETATE ECONOMICĂ PE ACȚII ÎN HUNEDOARA—VAJDAHUNYAD.

Prospect.

În conformitate cu hotărârile adunării generale extraordinare din 23. Decembrie 1917, direcțiunea institutului „Agricola“, societate economică pe acții în Hunedoara-Vajdahunyad, urcă capitalul societar dela Cor. 100,000— la Cor. 200,000—, prin o nouă emisiune de 2000 acțiuni, în valoare nominală de Cor. 50— fiecare.

Prețul de emisiune al novelor acțiuni se fixează la suma de Cor. 60—, din care Cor. 50— se vor adăuga capitalului societar, iar Cor. 10—, resp. Cor. 25— după acoperirea speselor de emisiune, se vor transpune fondului de rezervă.

Acționarii vechi au drept să opteze, până la 31 Ianuarie 1918, după fiecare acțiune, ce o posedă, încă câte o acțiune, din noua emisiune, cu prețul de Cor. 60—. Acțiunile rămase neoptate se vor cedă și la neacționari cu prețul de Cor. 75—.

Prețul acțiunilor se va solvi în trei rate și anume:

la 15 Martie 1918	Cor. 20— resp. Cor. 25—
la 15 Aprilie 1918	„ 20— „ „ 25—
la 15 Maiu 1918	„ 20— „ „ 25—

Pentru ratele solvite la timp respective mai înainte, institutul bonifică interese de 5% până la 30 Iunie 1918, termenul de încheiere al anului de afaceri. Dela acest dat începând acțiunile nouă, deplin plătite, se împărtășesc de dividende.

Pentru ratele nesolvite la timp se plătesc 6% interese de întârziere.

Ratele plătite se chitează ca titlii provizori, cari se vor înlocui cu acții îndată după plătirea întregului preț de emisiună.

Direcțiunea își rezervă dreptul să stabilească în mod definitiv rezultatul acestei emisiuni, conform subscrierilor de acțiuni, ce se vor face.

Hunedoara-Vajdahunyad, la 24 Decembrie 1917.

DIRECȚIUNEA „AGRICOLEI“:

Dr. G. Dubleş m. p., preș.
Gh. Răin m. p.

Dr. Aurel Vlad m. p.
Ioan Dima m. p.

Nic. Macrea m. p. director.
Gh. Henția m. p.

Dela Administrația „Gazetei Poporului“ se poate comanda următoarea serie:

Tâlcuirea Crezului sau Credința creștină

26 predici pentru popor, în care se talmăcesc pe înțelesul tuturor învățăturile bisericeii noastre creștinești.

Serierea aceasta e tradusă de episcopul Nicodem.

Prețul 3 cor. și 20 fil. cheltuieli cu trimisul.

A ieșit de sub tipar:

Dr. I. Broșu,

Casa dela Jerihon, Omii și cuvântări bisericești.

Un volum de predici pe înțelesul tuturor de 270 de pagini. Se poate comanda din Arad, de la librăria diecezană, cu prețul de **6 cor. și porto 70 fil.**

Un băiat cu școală românească se primește

ca elev

la tipografia **G. Haiser**, strada Faurului Nr. 21

Abonați „GAZETA POPORULUI“!

foaie politică și culturală întocmită cu deosebire pentru trebuințele țaranului român dela noi.

Abonamentul costă:

Pe un an	15 cor.
Pe o jumătate de an	7 cor. 50 fil.
Pe 3 luni	4 cor.

Prețul unui număr 30 fil.

Săteni și ostași abonați
„GAZETA POPORULUI“!

Administrația: Dragonerwache 2
(Strada Gușteriții)